

Příloha 1: Rozhovor se zaměstnavatelem – Respondent 3

Otázka č. 1:

T: „Jak vnímáte, když se řekne duševní onemocnění?“

R3: „Představím si nešťastného člověka. Když se dozvím, že je někdo duševně nemocnej, tak to ve mně spíš vzbuzuje lítost.“

T: „Ještě něco si vybavujete?“

R3: „To je těžký, musela bych asi znát toho konkrétního člověka.“

T: „Vnímáte to tak, že je ten člověk nešťastný v důsledku své nemoci, nebo jeho neštěstí je příčinou té nemoci?“

R3: „Myslím, že se mu něco stalo a z toho mohl onemocnět, vždycky tomu asi něco předchází.“

T: „Setkala jste se s někým s duševním onemocněním?“

R3: „Ne, anebo o tom nevím.“

Otázka č. 2:

T: „Jaké vnímáte výhody plynoucí se zaměstnávání lidí s duševním onemocněním?“

R3 : „Tomu nerozumím.“

T: „Kdybyste se rozhodla zaměstnat člověka s duševním onemocněním, přemýšlela byste nad nějakou výhodou, která z toho plyne?“

R3: „Výhoda, jestli jediné pro člověka, kterej zaměstnává takovýho člověka, pokud to nemám já tak nastavený, že já sama pro sebe to udělám, že budu spokojená, že jsem někomu pomohla, to je jedna věc. A kdybych to takhle nevnímala, tak snad jediné, že z toho budu mít nějakou finanční výhodu, to je asi všechno. Hlavně bych musela vědět, jaký je jeho onemocnění.“

Otázka č. 3

T: „Jaké vnímáte nevýhody plynoucí se zaměstnávání lidí s duševním onemocněním?“

R3: „Já si myslím, že s takovým člověkem je více starostí, že ho nemůžu nechat samostatně pracovat. Byla by to pro mě spíš komplikace. Nevím ani, jak by to působilo na naše klientky.“

T: „Proč byste ho nemohla nechat pracovat samostatně?“

R3: „Záleží asi na tom druhu postižení, jaký bere léky, jak je utlumenej a co vlastně má za problém. Hlavně si myslím, že v týhle práci by byl problém, pokud by bylo patrný, že má takový nějaký postižení, že je třeba v nějakým útlumu. To by špatně působilo na ty klientky. K nám si choděj lidi odpočinout a chtěj stoprocentní péči. Nemůžu si dovolit svěřit klientku někomu, kdo je pod vlivem nějakých léků.“

T: „Informovala byste o tom klientky?“

R3: „Jo, určitě a myslím, že klientky by k takovému člověku spíš nešly. Říct bych jim to musela, protože kdyby se to nějak dozvěděly, tak to by byl dost velkej problém.“

T: „A kdyby klientky souhlasily?“

R3: „Tak to bych nebyla proti. Já s tím nemám problém, že je třeba někdo schizofrenik, pokud má dobrý léky a nějak by se to na ní neprojevovalo a mohla by pracovat i samostatně, nemám s tím problém. Akorát, co vím, schizofrenici jsou takový nevyzpytatelní. Ale problém bych s tím neměla. Mohla bych si někoho takového zaměstnat třeba na recepci, kdyby byl spolehlivej. Mohl by třeba i chystat materiál.“

Otázka č. 4

T: „Čím je ovlivněn Váš názor na lidi s duševním onemocněním?“

R3: „To nevím, co říct. Spíš jsem asi ovlivněná tím, co slyším. Já běžně nepřijdu do styku s duševně nemocným člověkem. Mám sice známou, která má s mentálním postižením, ale s nima se moc nevidím. Já si nejlíp udělám názor na člověka, až když se s ním bavím. Takže mě vlastně asi nic neovlivňuje.“

Otázka č. 5

T: „Jaký je Váš názor na prezentaci lidí s duševním onemocněním v médiích?“

R3: „Když si člověk přečte nějaký odborný článek, tak je to jiný, než když třeba někdo spáchá sebevraždu a média z toho udělaj senzaci. Jako, že ten člověk byl nějak duševně

nemocnej a tak... Jako třeba Bartošová. Lidi si řekli troska, chlastala, může si za to sama.“

T: „Vnímáte tedy, že média prezentují duševní onemocnění spíše pozitivně nebo negativně?“

R3: „No spíš negativně, určitě negativně.“

Otázka č. 6.

T: „Jak by vnímali ostatní zaměstnanci, kdybyste přijala člověka s duševním onemocněním?“

R3: „Asi Vaší otázce úplně nerozumím.“

T: „Tak já tu otázku položím trochu jinak. Jaká by asi byla reakce vašich zaměstnanců, kdybyste se rozhodla někoho takového zaměstnat?“

R3: „To je těžký, nikdy jsem to s nima neprobírala. Ale já tady mám samý empatický ženský, tak myslím, že by mě v tomhle podpořily. Určitě bych o tom s nima mluvila a třeba bych na ně mohla přenést i trochu zodpovědnosti za toho člověka. Je fakt, že moje zaměstnankyně mi důvěřují, tak by hlavně záleželo, jak bych toho člověka prezentovala a oni by určitě dali na mě. Asi bych je spíš motivovala. Kdybych věděla, že přijímám do týmu dobrýho člověka nebo spíš zaměstnance, tak bych je motivovala, aby mu spíš pomohly a podpořily ho v tý práci. Asi tak.“

Otázka č. 7.

T: „Máte nějakou zkušenost s programy na podporu zaměstnávání lidí s duševním onemocněním? Pokud ano, jakou?“

R3: „Ne, ani vlastně nevím, o co se jedná.“

T: „A setkala jste se někdy s termínem, jako je například chráněné pracovní místo, podporované zaměstnávání nebo sociální podnikání?“

R3: „Tak to jo. O sociálním podnikání jsem slyšela v televizi, tam zaměstnávají lidi s postižením. Taky jeden známý je vedoucí ve firmě, kde jsou zaměstnaní lidi s mentálním postižením.“

T: „A bavili jste se někdy o jeho zkušenostech, jaké s těmi lidmi má? Myslím po pracovní stránce.“

R3: „Ne, to ne.“

Otázka č. 8

T: „Jakým způsobem jste se o těchto programech dozvěděla?“

R3: „O tom sociálním podniku a si z televize a asi i od toho známýho. Nebo nevím, jestli přímo od něj, to už opravdu nevím. Jen vím, že má ty lidi na starosti.“

Otázka č. 9

T: „Kontaktoval Vás někdy pracovník nějaké organizace nebo úřadu ohledně zaměstnávání lidí se zdravotním postižením?“

R3: „Ne, nikdo mě nekontaktoval.“

Otázka č. 10

T: „Na koho byste se obrátila v případě, že byste chtěla zaměstnat člověka s duševním onemocněním?“

R3: „No, vlastně ani nevím, asi úřad práce?“

T: „Ano. Úřad práce by vás nejspíš odkázal i na nějakou organizaci, která se zaměstnáváním lidí s duševním onemocněním zabývá.“

Otázka č. 11

T: „Jakou formu podpory byste uvítal/a, pokud byste člověka s DO zaměstnal?“

R3: „Asi finanční. A taky nějakou podporu, kdyby byl s tím zaměstnancem nějaký problém. To je taky hodně důležitý.“

T: „Děkuji za rozhovor.“

Příloha 2: Dotazník pro klienty sociální rehabilitace s duševním onemocněním

1. Jaké zaměstnání by bylo z níže uvedených pro vás nejvhodnější?
 - a) V administrativně.
 - b) V obchodě -prodavač/ka.
 - c) V obchodě - skladník/ce.
 - d) V pohostinství - číšník/servírka.
 - e) V pohostinství - kuchař/ka.
 - f) V pohostinství – pomocná síla.
 - g) Uklízeč/ka.
 - h) Vrátný, recepční.
 - i) V jiném oboru,
prosím, uveďte v jakém.

2. Jak velký kolektiv je pro Vás přijatelný?
 - a) Max. do 5 zaměstnanců.
 - b) Max. do 10 zaměstnanců.
 - c) Max. do 15 zaměstnanců.
 - d) Max. do 20 zaměstnanců.
 - e) Je mi to jedno.
 - f) Pokud máte jinou představu, prosím, napište jakou.

3. Jaká je pro vás ideální pracovní doba? Napište, prosím, počet hodin a rozmezí od – do:

4. Jak je pro Vás důležitá dostupnost do zaměstnání?
 - a) Důležitá dostupnost hromadné dopravy.
 - b) Dopravuji se sám (autem, na kole apod.).
 - c) Dopravuji se sám, ale dostupnost hromadné dopravy je pro mě důležitá.
 - d) Důležitá dostupnost pěšky.